

Grændser, ogsaa her til en vis Grad har vakt stor Interesse. Det maa derfor ogsaa være mig tilladt at udtale mig ganske kort om dette Forhold. Det er ganske mærkeligt, at dette Forhold ikke tidligere findes behandlet i Lovgivningen. Jeg tror ikke, at det nogenstunde tidligere er udtalt i Lovgivningen, hvor langt Gierens Ret gaar i Forhold til Havet. Ikke desto mindre har det været en antagen Retssætning her i Danmark, at Gierens Ret gaar til Havstokken, men det er en Sætning, som Fiskerne ikke have syntes om, og som de altid have beklæmpet. I tidligere Tider har det ikke havt nogen særlig Betydning, da Landet var mindre opdyrket, og Strandbreddeu ofte laa udhyrket hen. Det er mærkelig nok først ved Højesteretsdom fra 1848, at det er blevet statueret, at Gierens Ret gaar til Havstokken, men paa den anden Side er det ganske naturligt, at dette Forhold trænger til en nærmere Bestemmelse ved Lovgivningen, end det hidtil har havt. Det ligger i Sagens Natur, som det ærede Medlem fra Frederiksborg (Hage) ganske rigtig har fremhævet, det ligger i Fiskeriets Natur, at der her fremkommer Spørgsmaal, som ikke fremkomme ved andre Næringsveie, idet Fiskerne ikke ere i Stand til at kunne gjøre sig noget Udbytte af deres Fangst, naar de ikke et eller andet Sted kunne komme i Land med den, og det kan jo ikke forlanges, at Fiskerne tillige skulle være Eiendomsbesiddere. Det er naturligvis, fordi Fiskeriet ikke her til Lands har havt et særlig stort Omfang, at vi ikke ere komne ind paa saadanne Bestemmelser. De findes i de andre Landsdele, som høre ind under den danske Stat, om end under andre Lovgivningsterritorier; de findes for Færøernes og Islands Vedkommende. Det ærede Medlem fra Færøerne (Müller) vil kunne meddele os, hvorledes de, som indjage Grindhvalerne, kunne drive dem ind paa en Strand, hvor det er hensigtsmæssigt og gjøre deres Fangst færdig der, ganske vist mod Erstatning for den Skade, de maatte forarsage, til Gieren, som faae den saakaldte Fordehval. Det er en velkendt Sætning, at Fiskerne maa have Udgang til Land; der er i og for sig ikke noget Nytt og Mærkeligt deri, og med Hensyn til den Maade, hvorpaa Forholdet til Gieren er ordnet i det Forslag, som er forelagt af Udvalget, synes jeg, at dette der er sket paa den hensynsfuldste Maade, som iagttaget, hvad der bør iagttages; thi Gierens Ret er respekteret, idet der selv paa de Steder af Eiendommen, som han ikke benytter, og hvor det er høist uskyldigt, at Andre benytte dem, da han ikke selv har Brug for dem, selv der

er der sørget for, at han ikke bliver forulempet. Dette, at Gieren maa finde sig i, at Andre gjøre en uskyldig Brug af hans Eiendom, er ikke nogen fast Retssætning, men dog ikke ukendt i dansk Ret. Jeg skal minde om en Bestemmelse, som findes i Danske Lov om, at en Mand, som gaar igjennem en anden Mandes Skov, har Lov til at spise de Nødder, han kan fortære paa Stedet, men ikke til at putte nogen i Lommen. Gieren maa kunne finde sig i, at man benytter hans Eiendom paa uskyldig Maade. Andet vil det ikke sige, hvad der her er tilladt, thi naar det udtrykkeligt er forlangt, at Gieren ikke maa forulempes derved, hvad vil man saa mere? En Benyttelse, der ikke forulemper Nogen, synes at være meget uskyldig. Det andet Tilfælde, hvor man kan sige: her er Vedkommende kommet noget nærmere, her er han kommet ind paa det Territorium, jeg selv bruger, er der tilfagt mig en Erstatning; der er ikke gjort Krav paa en definitiv Afstaaelse af hele Eiendommen, der er kun forlangt en midlertidig Benyttelse, som skal vederlægges af den Paagjældende. Under saadanne Omstændigheder, som disse, kan det virkelig ikke siges, at man der gaar Eiendomsretten for nær, saa vidt jeg kan skimte. Den faktiskke Trang, som maatte være hos Fiskerne paa enkelte Steder af de danske Ryster, har jeg selvfølgelig ingen Kjendskab til, men Fiskeriets eiendommelige Natur medfører aabenbart i sig selv, at saadanne Bestemmelser som disse ere ønskelige. Naar det er udtalt, at det skulde være særlig uheldigt, at det var Andre end de stedlige Fiskere, end Kommunens Fiskere, der skulde have en saadan Afgang, maa jeg beklende, at jeg ikke forstaar en saadan Indvending. Det ligger, forekommer det mig, i Fiskeriets Natur, at det ikke paa denne Maade kan være knyttet til et saadant Stykke Nytt, man maa jo netop ønske, at Fiskerne maa gaa ud til de Steder, hvor de egentlige Fiskepladser ligge. Det anser jeg for det Heldigste, og derfor er det i alle Fiskeres velforstaaede Interesse, at de paa den nærmestliggende Del af Rysten kunne faae Udgang til at gjøre deres Fangst færdig. Det kan derfor ikke, synes jeg, være til nogen Nytt at begrænde det alene til de lokale Fiskere. Hvem siger, at der er noget Fiskeri netop langs med de enkelte Kommuner eller Fiskeleiers Strandbred; det er i Almindelighed slet ikke der, at Fiskeriet drives, derved kommer man ingen Begne. Fiskeriet er, synes mig, en omstreifende Virksomhed eller, om man vil, et Slags Røveri, saaledes som det blev jagt. Rige overfor Fiskene er det dog altid et Røveri der foregaar, thi Eiendomsretten til